

Recenzie

ŠTĚDRŇ, Bohumír – ŠTĚDRŇ, Jakub – KROH, Michael – KOSTREC, Matej – NAVRÁTIL, Jiří – NEPIVODOVÁ, Linda – PALÍŠKOVÁ, Marcela: *Opportunities for Growth: The World 2100*. Praha : Wolters Kluwer, 116 s. ISBN: 978-80-7676-089-9

DOI: <https://doi.org/10.24040/sap.2023.10.2-3.129-130>

Nová publikácia vydaná nakladateľstvom WOLTERS KLUWER reaguje na 50. výročie vydania prvej správy Rímskeho klubu „The Limits to Growth“, ktorá bola publikovaná v roku 1972, a ktorá vyvolala veľkú pozornosť svetových médií. Rímsky klub je totiž medzinárodná organizácia združujúca významných vedcov, spoločenských a iných odborníkov (advokátov, priemyselníkov a obchodníkov). Jeho hlavným poslaním je vypracúvanie globálnych prognóz, s cieľom pôsobiť na verejnú mienku a rozvíjať dialóg s politickými činiteľmi o stave sveta a jeho perspektívach, o modelovaní dôsledkov tendencií civilizačného vývoja a o nachádzaní možných alternatív pre prežitie ľudstva ako celku.

Kniha „The Limits to Growth“ bola vydaná vo viac ako 30 jazykoch a v počte vyššom ako 35 miliónov výtlačkov. Jej obsah bol založený na lineárnych a exponenciálnych počítačových simuláciách, ktoré jednoznačne predikovali, že hospodársky rast nemôže pokračovať donekonečna, a že v krátkom čase príde k vyčerpaniu všetkých zdrojov, vrátane energetických. V knihe bolo vymodelované vyčerpanie cca 19 neobnoviteľných zdrojov.

Obsah slávnej publikácie „The Limits to Growth“ z roku 1972 je aktuálny aj po 50 rokoch, o čom svedčí aj celý rad medzinárodných konferencií, ktoré sa v roku 2022 zameriavali na problematiku „Limitov rastu“. Uvedme si aspoň názvy publikovaných správ z niektorých z nich:

- “MIT-THE LIMITS TO GROWTH+50 CELEBRATION EVENT”, vytvorené The Club of Rome, May 27, 2022.
- „EARTH4ALL PRESENCE AT THE STOCKHOLM+50 CONFERENCE“, vytvorené The Club of Rome, June 02, 2022.
- VOLKSWAGEN FOUNDATION: „50 YEARS THE LIMITS TO GROWTH“, vytvorené The Club of Rome, June 08, 2022.

Koncepcia novej monografie „Opportunities for Growth: The World 2100“, ktorá je predmetom tejto recenzie, a ktorá je taktiež reakciou na fakty uvedené vo vyššie uvedenej publikácii z roku 1972, je úplne odlišná. Skladá sa z 3 kapitol, 6 kreatívnych prípadových štúdií a záveru.

Predhovor, spracovaný bývalým ministrom priemyslu a obchodu Českej republiky Ing. J. Mládkom, CSc., ponúka vonkajší pohľad na analyzovanú problematiku.

Prvé dve kapitoly sú venované budúcim technologickým a ekonomickým trendom, ku ktorým patrí segment umelej inteligencie, 3D, RFID a problematika holografického modelu sveta, ktorý nahradí súčasný heliocentrický model.

V tretej kapitole autori prezentujú minulosť, súčasnosť i budúcnosť Rímskeho klubu, a analyzujú, na základe vtedy zverejnených číselných údajov, silné a slabé stránky „The Limits to Growth“. Na jednej strane je zrejme, že v niektorých

častiach bola vtedajšia prognóza úplne mylná, ale na druhej strane je nutné brať vážne varovanie a nutnosť riešiť ekologické problémy a relevantné legislatívne zmeny v spoločenskom systéme aj o pol storočia neskôr.

Sofistikovane koncipované prípadové štúdie pojednávajú o:

- systémových aspektoch vývoja civilizácie,
- vývoji v segmente vzdelávania – ako jedného z faktorov ekonomického rastu,
- prognózach budúceho vývoja umelej inteligencie – ako samo-učiaceho nástroja založeného na neuro-morfologických komponentoch a kvantových počítačoch,
- ekonomických aspektoch kozmických projektov s multiplikačným efektom,
- holografickom modeli sveta.

Celkovo je možné konštatovať, že autorom sa v publikácii podarilo vhodnými prognostickými metódami nadviazať na globálne prognózy vypracované Rímskym klubom a prispôsobiť ich aktuálnym podmienkam vývoja ľudstva v 21. storočí.

Z dôvodu vyššie deklarovaných analýz, modelov vývoja a ponúkaných prognóz je možné monografiu odporúčať k preštudovaniu tak poslucháčom vysokých škôl, ako aj vrcholovým manažérom a politikom, ktorí sa podieľajú na prijímaní opatrení nevyhnutných pri riešení krízových, najmä ekologických situácií, za účelom prežitia ľudstva na našej planéte aj v nasledujúcich storočiach. Vzhľadom na to, že je monografia napísaná v anglickom jazyku môže byť zaujímavou publikáciou i na zahraničných knižných trhoch.

Obsah článku podlieha licenci Creative Commons Attribution 4.0 International Licence CC BY (Silvia Treľová).